

DELMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

XIV. évfolyam, 1. szám

Ára: 60 fillér

Szerda, 1958. január 1.

**Boldog,
békés
új esztendőt
kívánunk
minden
olvasónknak!**

További haladásunk alapvető feltétele a béke biztosítása

— Dobi István újévi köszöntője —

Kedves Barátaink!

Elvtársak!

Magyarország dolgozó népe!

Szűből üdvözlöm Önöket a most beköszöntő új esztendő alkalmából.

A búcsúzó 1957-es esztendő nagyszámú volt hazánk jövő fejlődését, egész népünk életét illetően. Mindannyian élénk emléksünk meg, hogy egy esztendővel ezelőtt milyen nehéz politikai és gazdasági helyzetben köszöntött ránk az új év. Súlyos gondok emésztettek bennünket az ellenforradalom által okozott károk és a termelés kiesése miatt. Erőfeszítéseink az év elején a termelés beindítására, népgazdaságunk helyreállítására kellett összpontosítanunk. Súlyos volt a helyzet és elmondhatom, hogy mikor a fegyveres harcok végetértek, sok embert bizonytalanság gyötört, hogyan sikerül megőriznünk a károkkal és az előttünk álló feladatokkal? Meg kell mondanom, egymagunkban képtelenek lettünk volna rá.

De tudtuk — és ez a tudat erős adott munkánkhoz —, hogy a becsületes magyar dolgozók akarata és a Szovjetunió, az egész szocialista tábor segítsége lehetővé teszi számunkra a gazdasági katasztrófa elkerülését. Mégis számolnunk kellett a munkanélküliséggel, az infláció fenyegető veszélyével és az elkerülhetetlenül velejáró nélkülözéssel. Bár számítottunk népünk szorgalmára, igyekezetére; ettől a veszedelemtől mégis félnünk kellett.

Egész dolgozó népünk erőfeszítéseit: a munkások, bányászok, állami gazdasági dolgozók, termelőszövetkezeti és egyéni parasztok és értelmiségi dolgozók szorgalmas termelése, alkotó munkáját dicséri, hogy a gazdasági bajok nem következtek be. A Magyar Szocialista Munkáspárt és a forradalmi munkás-paraszt kormány történelmi érdeme, hogy eredményesen szervezte és vezette népünk erőit a nehéz és bonyolult feladatok megoldásában.

De az új, 1958-as esztendőbe lépve, nemcsak a sikerekre kell gondolnunk, hanem azokra a tennivalókra is, amelyeket a még meg nem oldott feladatok és a szocialista építés folyamata állít eléünk. Erőink megsokszorozására, többtermelésre, az önköltség csökkentésére, takarékosagra van szükség ahhoz, hogy teljesen eltakarítsuk az ellenforradalom nyomait, tovább fejlesszük népgazdaságunkat az iparban és mezőgazdaságban egyaránt. Szélesítsük a népjólét növelését szolgáló ártermelést, emeljük a munka termelékenységét, növeljük népünk kulturális és anyagi jólétét. E tennivalók sikeres megoldásának alapját az elmúlt évben leraktuk, további sikereink biztosítékát pedig dolgozó népünk szorgalmas munkája nyújtja.

Továbbhaladásunk alapvető feltétele a béke biztosítása. Egyes nyugati imperialista körök, nem számolva a népek békétörekvéseivel, és azzal az erővel, amelyet a Szovjetunióval együtt harcoló egész szocialista tábor képvisel, 1956 őszén, a békés Egyiptom megtámadásával és a magyarországi ellenforradalom kirobbantásával veszélybe sodorták a

béke ügyét. A béke hívei azonban erősebbeknek bizonyultak. A Szovjetunió és a többi békeszerető ország rendíthetetlen békepolitikájának eredménye, hogy az elmúlt esztendő, a békeszerető emberiség, benne a mi népünk, asszonyaink, leányaink, gyermekeink szerencséjére és örömeire, a béke esztendeje volt.

Hazánk az elmúlt 1957-es esztendő folyamán az ellenforradalomban érdekelt, nyugati kapitalista vezető körök támadásainak középpontjában állt. A történelemben példátlanul álló rágalomhadjárat folyt ellenünk. A forradalmi munkás-paraszt kormány, amely erős kézzel vetett véget az ellenforradalom próbálkozásainak, visszaverte a rágalomokat. Külpolitikájában is minden lépésével a béke ügyét szolgálta és azt fogja szolgálni a jövőben is. Népünk szilárd elhatározottsága, hogy támogatja kormányja ilyen irányú politikáját és minden nép harcát a tartós béke biztosításáért. A magyar nép tudatában van annak, hogy egy szörnyű tömegpusztító háború megakadályozására a tartós béke megköveteli népünk és az egész emberiség éberségét és lankadatlan harcát a békéért.

Kedves Barátaink!

Kívánom, hogy legyen az új, 1958-ik esztendő népünk számára a szocialista gazdasági és kulturális építés még nagyobb eredményeinek, hazánk békétörekvései újabb sikereinek esztendeje. Még egyszer szívélyesen köszöntök minden magyar dolgozót, munkást, parasztot, értelmiségit, nőt és fiataalt, az újév ünnepén. Teljes szívvel kívánok mindannyiuknak jó egészséget, sok sikert a munkában, tanulásban, s a nép érdekét szolgáló minden tevékenységükben.

Tovább mélyülnek kereskedelmi kapcsolataink a baráti államokkal

Az Árucserérforgalmi Gazdasági Iroda öt éve működik, de ebben az évben érte el eddigi legnagyobb sikerét. 1957-ben 348 millió forint értékkel több árut hozott be, mint az elmúlt évben. A Szovjetunió, Csehszlovákia, a Német Demokratikus Köztársaság, Lengyelország és Románia kívül felvette a kapcsolatot Kínával és a Vietnami Demokratikus Köztársasággal is.

A legnagyobb forgalmat a Szovjetunióval bonyolították le, ahonnan elektromos háztartási gépeket kívül karórát, fényképezőgépet, kekérpárt, evőeszközt és foghyászati cikkeket kaptunk. Az Árucserérforgalmi Gazdasági Iroda 1958-ban tovább mélyíti kapcsolatait a baráti államokkal.

Lépésben az idővel és a versenytársakkal

A szegedi tűzálló ponyvák is felsorakoznak a nemzetközi piaconkon

Szőnyegek, bútorszövetek tűzmentesítési kísérleteit kezdik meg az Újszegedi Kenderszövőgyárban

Évtizedek óta neve és váráza van a magyar kenderárúnak a világpiacra. Volt idő, amikor Európa valamennyi tengerjáróját mi látuk el hajókötellekkel és ponyvával, s manapság is szívesen vásárolják a külföldi cégek a szegedi kenderüzemek portékáit. Naponta csomagolják a Kenderfonógyárban és az Újszegedi Szövőgyárban a köteleket, különböző kenderfonalakat, műszaki szöveteket és ponyvákat, hogy útnak indítsák messzi kontinensekre.

A világpiac azonban sok meglepetést hoz évről-évre. A tőkés üzletemberek mindig kitalálnak, hogy meghódítsák a nagy megrendelőket és visszaszorítsák a versenytársakat. Sok esetben ez a próbálkozásuk nem is volt eredménytelen. Így történt ez enyhe formában a kenderárak piacán is. Nem vesztették ugyan el vevőinket, de a vevők újabb követelményeket támasztottak a magyar kender- és lenszövő iparral szemben is.

Ponyva — amelyen nem fog a tűz

Vegyük csak egyik legkisebb, legkeresettebb cikkünk, a ponyva esetét!

Külföldön a minden jó tulajdonsággal rendelkező ponyvákhoz a többi között ellenállónak kell lenniük a

tűz iránt — magyarán szólva: olyan impregnálással kell a világjáró piaci útra bocsátani őket, amely „vízmentesen tűzmentes”. Ez a nyakatekert kifejezés pedig annyit tesz, hogy a ponyvának vízben is meg kell tartania ezt az új tulajdonságát, különben az eső kimosná a szövetből a tűzre nem fogékony vegyszert.

Három vegyész egy évi munkája

Nem kellett volna ebbe a próbálkozásba beleölni három vegyész egy évi munkáját, ha a kényelmesebb utat választották volna az újszegedi szövőgyárban, mert a külföldi cégek hevesen kinnálgták világszerte azt a vegyszert, amely szövetbe itatva megálljt parancsol a tűznek. De nem mindig a legegyszerűbb megoldás a leghatékonyabb. A nyugati kereskedő tőkés nem szegélylős a borsos árak miatt... nekünk viszont a valutával a legszigorúbban kell takarékoskodnunk.

Ezen egyszerű gazdasági számvetés késztette arra a gyár vezetőit, hogy az üzem saját vegykházájában kell megkeresni a receptet. Helyet is kapott a gyár műszaki programjában ez a probléma, s még az év elején megkezdte a kutatómunkát három vegyész — nevezetesen Bakó László mérnök, Szemző Judit és Dugász Erzsébet. Kísérlet kísérletet, ellenőrző próbálkozást ellenőrzés követett, míg az év végére csak megszületett az egyedül megbízható eljárás receptúrája.

Ismeretlen csapáson...

Hasonló eljárás kidolgozásán hazánkban azelőtt még

nem kísérletezett senki, így teljesen ismeretlen csapáson, a cél egyedüli ismeretében vágtak neki a feladatnak az üzemi vegyészek.

Nem késett azonban sokáig a várt eredmény, aránylag hamar rátaláltak a karbamidfoszfátos eljárásra. Ehhez viszont olyan kondenzáló készülék szükséges, amely lehetővé teszi az anyag 150 Celsius fokon történő kihevítését. Ilyen gép eddig nem volt honos a hazai textiliparban, s így a kísérlet ismét egy várgabetűhöz ért. Egyedüli megoldás: építeni kell ilyen készüléket! A tervet hétszer kellett módosítani, míg végre ez a csomó is megoldódott: a fűtőberendezés kivételével még 1958. első felében megépül a drága gép az újszegedi szövőgyárban, s ettől kezdve a magyar tűzálló ponyvák is felsorakoznak az európai és távoli nemzetközi piacokon.

Újabb gondolatok

Mint a láncszemek, úgy kapcsolódnak egymáshoz az ilyen tudományos problémák is. Nem lehet tehát megállni egy pillanatra sem. Újabb gondolatok fészkelnek be az üzemi laboratóriumba. Hogy csak egyet említsünk: a ponyva-impregnálási kísérletekből egyenesen következik az új feladat: lángmentesíteni lehetne hasonló eljárással egyes lakberendezési cikkeket — szőnyeget, bútorszöveteket, — a kohászok és hasonló munkakörben dolgozó emberek munkaruháját, s tűzveszélyes helyeken egyéb berendezések textilláit is.

Ez viszont egyelőre nyers elképzelés mind. De egyszer pozitív választ adhat a laboratórium ezekre is.

Négymillió hatszázezer forint házépítési kölcsönt folyósítottak 1957-ben Szegeden

Az új háztulajdonosok legtöbbje munkás

Az országosan mutatózó lakáshány enyhítésére az I. kerületben, főleg Újszegeden építkeztek legtöbben. 45 személy kapott itt kölcsönt. A II. kerületben 26, a III. kerületben pedig 32 ilyen jellegű építkezés volt.

Szeged városa így tehát 103 esetben kapott OTP-kölcsönt. Szeged járásban 52 ilyen építkezés volt.

A város és járás területén 19 személy kapott ezenkívül tatarozás, helyreállítás, toldaléképítkezés, illetve lakásleválasztás céljára kisebb-nagyobb kölcsönt.

Érdekes még, hogy a járásban épített 52 lakásból 10—12 (a közeli községekben: Tápén, Szőregen, Kiskundorozsmán) városi lakos tulajdonában van.

Ami az építkezések foglalkozását illeti, az új háztulajdonosok 70—

75 százaléka munkás.

A legtöbb építkező a textiliparban (42) és a vasútnál (30) dolgozik.

Amint már hírül adtuk (a városi tanács elnökségének karácsonyi nyilatkozatában) az Országos Takarékpénztár szegedi fiókjának házépítési kölcsönkerete 1958-ban mintegy húsz százalékkal bővült, tehát még többen vehetik majd igénybe ezt a jelentős kedvezményt, mint az idén.

Az idén megkezdik az „önműködő mosószer” gyártását

A tervek szerint már a jövő évben kétezer tonnával több mosószer kerül forgalomba. Ezenkívül a Rákospalotai Növényolajipari Vállalatnál megkezdik az „önmű-

ködő mosószer” gyártását, amelynek előnye az lesz, hogy a vízbe szórva oxigént fejleszt s így a fehérneműt nem kell dörzsölni, kefélni, hanem eleendő a mosószeres vízben áztatni.

4 millió hatszázezer forint házépítési kölcsönt folyósítottak

városunkban és környékén. Érdekes, területileg miként osztottak meg ezek az építkezések, amelyekhez az OTP